

Asia: VN/29411/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotesektorisääntelyn uudistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotesektorisääntelyn uudistamisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotesektorisääntelyn uudistamisesta. Ehdotuksessa ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden tuotteiden saattamisesta markkinoille sisämarkkinoiden hätätilan aikana ja muutettavaksi lakia eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista.

Esityksen taustalla on EU:n sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja hätätilaa koskeva säädöspaketti, joka sisältää asetuksen (EU) 2024/2747, asetuksen (EU) 2024/2748 sekä direktiivin (EU) 2024/2749. Direktiivillä (EU) 2024/2749 muutetaan useita direktiivejä mukaan lukien radiolaitedirektiiviä 2014/53/EU.

Ehdotetun lain 4§:n mukaan markkinavalvontaviranomaisella tarkoitetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain mukaista toimivaltaista markkinavalvontaviranomaista. Ehdotetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan markkinavalvontaviranomainen, jonka tehtäviin kuuluu markkinavalvonta kriisin kannalta olennaisiksi nimettyjen tavaroiden osalta, on ehdotetussa laissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Ehdotetun lain 6 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi talouden toimijan perustellusta hakemuksesta myöntää poikkeusluvan tavarantoimituksen saattamiseksi

markkinoille tai käyttöönottoon Suomessa, vaikka tavaralle ei olisi suoritettu siltä normaalioloissa edellytetyjä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä, joissa ilmoitetun laitoksen osallistuminen on pakollista, jos tietyt edellytykset täyttyvät. Esimerkiksi ehdotetun 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan talouden toimijan tulee osoittaa, että tavara täyttää kaikki sovellettavat olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset sekä muut kyseistä tavaraa koskevat Euroopan unionin sääntelyssä asetetut olennaiset vaatimukset.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 2014/53/EU (RED) osalta markkinavalvonnan toimivalta jakautuu Suomessa Liikenne- ja viestintävirastolle, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Säteilyturvakeskukselle. Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta radiolaitedirektiivin markkinavalvonnan osalta on määritelty sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa. Sähköisen viestinnän palveluista annetun 303 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto ei valvo ihmisten ja kotieläinten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyviä vaatimuksia eikä sähköturvallisuusvaatimuksia siltä osin, kuin ne on säädetty muun viranomaisen valvottaviksi. Lisäksi radiolaitteita voivat koskea samanaikaisesti muutkin EU:n säädökset kuin radiolaitedirektiivi ja näitä säädöksiä voivat valvoa eri viranomaiset.

Ehdotuksesta ei käy selkeästi ilmi, miten ehdotusta tulkitaan käytännössä tilanteessa, jossa toimivaltaisista markkinavalvontaviranomaisista on saman sektorisäädöksen, kuten radiolaitedirektiivin, olennaisten vaatimusten osalta useampia tai jos samaan tuotteeseen kohdistuu useampia säädöksiä ja näiden valvonnasta vastaavat eri markkinavalvontaviranomaiset. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että toimivaltaisen viranomaisen määrittämisen kannalta keskeistä ovat kuitenkin juuri tuotetta koskevat vaatimukset.

Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan tulisi varmistaa, että arvioitaessa täyttääkö tavara poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä olevat vaatimukset eri viranomaiset ottaisivat asiaan kantaa markkinavalvonnan toimivaltaansa kuuluvien vaatimusten osalta, jos arvioinnin tulee kattaa kyseiset vaatimukset.

Esimerkiksi, jos radiolaitteeksi katsottava laite määritettäisiin ehdotuksen tarkoittamaksi kriisin kannalta olennaiseksi nimetyksi tavaraksi, Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi tavaraa koskevasta hyväksynnästä siltä osin kuin kysymys on Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvista olennaisista vaatimuksista. Näin ollen Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan ei kuuluisi antaa hyväksyntää esimerkiksi siltä osin kuin kysymys on tavaran säteilyturvallisuutta koskevasta asiasta.

Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että ehdotusta tarkasteltaisiin vielä siltä kannalta, miten se huomioi nykyisen markkinavalvonnan toimivallanjaon ja mahdollisen tarvittavan viranomaisyhteistyön poikkeusluvan myöntämisessä.

Kuokkanen Milla
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)